

Henna Männikkö

Itä – Hood

Walkers Pop Up:n yhteistyötahojen kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sosionomi

Sosiaalialan koulutusohjelma

Opinnäytetyö

24.8.2017

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Henna Männikkö Itä – Hood, Walkers Pop up:n yhteistyötahojen kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä 28 sivua + 1 liitettä 24.8.2017
Tutkinto	Sosionomi (AMK)
Koulutusohjelma	Sosiaalialan koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Sosiaaliala
Ohjaaja(t)	Lehtori Ulla Saukkonen Lehtori Kirsi Lautala
<p>Tämä opinnäytetyö on tehty Aseman Lapset ry nimiselle järjestölle, joka toteutti yhdessä kauppakeskus Itiksen sekä Helsingin kaupungin Nuorisioasiankeskuksen kanssa Walkers Pop Up nuorten kohtaamispaikka Itiksen Itäkeskuksessa keväällä 2016. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Walkers Pop Up Itiksessä mukana olleiden yhteistyökumppaneiden kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä. Opinnäytetyöni tutkimuskysymykset ovat: miten moniammatillinen yhteistyö toteutui Walkers Pop up Itiksessä, millaisia näkemyksiä yhteistyötahoilla on jatkoa ajatellen sekä kuinka moniammatillista yhteistyötä voitaisiin kehittää.</p> <p>Opinnäytetyöni keskeisiä käsitteitä ovat moniammatillinen yhteistyö, verkostotyö ja nuorisotyö. Opinnäytetyössäni käytin laadullisia tutkimusmenetelmiä, joten keräsin opinnäytetyöni aineiston puolistukturoidulla yksilöhaastattelulla. Menetelmänä käytin teemahaastattelua, johon osallistui neljä Walkers Pop up Itiksessä mukana ollutta toimijaa. Kolme toimijoista tuli kauppakeskus Itiksestä ja yksi Nuorisioasiankeskuksesta.</p> <p>Kokemukset moniammatillisesta yhteistyöstä olivat positiiviset ja Walkers Pop up koettiin onnistuneeksi kokeiluksi. Moniammatillisuudella pystyttiin helpottamaan omaa työtä, mutta se olisi voinut olla vielä enemmän rajoja ylittävää. Alueella toimiva lasten ja nuorten hyvinvointia käsittelevä verkosto koettiin tärkeäksi, sillä sen koettiin tuovan arvokasta lisää omaan työhön. Jatkon kannalta olisi hyvä pyrkiä pitkäjänteisempään ja tavoitteellisempaan toimintaan, jolla on selkeä vastuu vetäjä. Moniammatillista yhteistyötä kannattaa ehdottomasti jatkaa, sillä sille on luotu hyvä pohja, mistä lähteä jatkamaan. Haastateltavat uskovat, että moniammatillisuuden tarve tulee kauppakeskus Itiksessä kasvamaan uusien aukioloaikojen myötä.</p>	
Avainsanat	nuorisotyö, moniammatillinen yhteistyö, verkostotyö,

Author(s) Title Number of Pages Date	Henna Männikkö East – Hood, Cooperating partners' experiences about multi-professional teamwork in the Walkers' Pop up 28 pages + 1 appendices 24 August 2017
Degree	Bachelor of social services
Degree Programme	Social services
Specialisation option	Social services
Instructor(s)	Ulla Saukkonen, Senior Lecture Kirsi Lautala, Senior Lecture
<p>This thesis is made for the organization called Aseman Lapset ry. In the spring 2016, Aseman Lapset set up a Walkers' Pop up, which is a meeting place for youth with the Shopping Center Itis and the youth department of Helsinki. The purpose of the thesis was to figure out the partners' experiences about multi-professional teamwork in the Walkers' Pop up. The aim was to collect information how multi-professional teamwork was actualized in the Walkers Pop Up, what kinds of visions cooperating partners have about the future and how multi-professional teamwork should be improved.</p> <p>As a theoretical framework in my thesis, I used the theory of multi-professional teamwork, network and youth work. In my theses, I used qualitative methods, so I collected my material with half-structured interviews. There were four cooperation partners who participated into an interview.</p> <p>The experiences of multi-professional teamwork were positive and the Walkers' Pop up was a successful experiment. With multi-professional teamwork, the cooperation partners could ease their own work but it should have been more beyond the sectoral limits. The cooperation partners experienced that the network in the area was important because it added value to their work. In the future, attention should be paid to long term activities. Activities should be also more goal-oriented and there should be a responsible leader.</p> <p>They should continue the multi-professional teamwork because now it has a good base to continue teamwork. Cooperating partners believe that there is more need for a multi-professional teamwork in a shopping center, which is lengthening its opening hours.</p>	
Keywords	youth work, multi-professional teamwork, network

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Aseman Lapset ry	2
2.1	Walkers- toiminta	2
2.2	Löytävä nuorisotyö – hanke	2
2.3	Walkers Pop up – kohtaamispaikka kauppakeskus Itis	3
3	Nuorisotyö	4
3.1	Moniammatillisuus nuorisotyössä	5
4	Moniammatillinen yhteistyö	6
4.1	Moniammatillinen toiminta	7
4.2	Haasteet moniammatillisessa yhteistyössä	9
5	Verkostotyö	10
5.1	Verkoston toiminta	10
6	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tehtävä	11
7	Tutkimustehtävän toteutuksen kuvaus	12
7.1	Tutkimuksen menetelmät	12
7.2	Puolistrukturoitu teemahaastattelu	13
7.3	Aineiston analysointi	14
8	Tulokset	15
8.1	Kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä	15
8.2	Näkemyksiä Walkers Pop Up:sta jatkoa ajatellen	17
8.3	Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen	19
9	Johtopäätökset	22
10	Pohdinta	24
	Lähteet	27
	Liitteet	
	Liite 1. Teemahaastattelukysymykset	

1 Johdanto

Opinnäytetyön tilaaja on Aseman Lapset ry, joka on Helsingissä toimiva uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton järjestö. Opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa laadullista tietoa selvittämällä Walkers Pop up Itiksen yhteistyökumppaneiden kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä. Nuorten ajanviettoon kauppakeskuksissa on viime vuosina kiinnitetty paljon huomiota. Nuorille suunnattuja pop up nuorisotiloja on esiintynyt useita ympäri Suomea. Niitä on ollut muun muassa Hämeenlinnassa Goodman kauppakeskuksessa, Turussa Hansan kauppakeskuksessa sekä Kampin kauppakeskuksessa Helsingissä. Tämän lisäksi Hyvinkäällä toimii tällä hetkellä kauppakeskus Willassa nuorille tarkoitettu tila Spotti.

Nuorten kohtaamispaikka Walkers Pop up Itis järjestettiin Itäkeskuksen kauppakeskus Itiksessä vuonna 2016 huhti – toukokuussa. Walkers Pop up Itis toimi kauppakeskuksessa 4 viikkoa. Opinnäytetyössäni haastattelen Walkers Pop up:ssa mukana olleita toimijoita. Tavoitteena on kerätä tietoa yhteistyötahojen haastattelujen avulla, siitä miten moniammatillinen yhteistyö toteutui Walkers Pop up Itiksessä, millaisia ajatuksia heillä on jatkoon kannalta ja kuinka moniammatillista yhteistyötä voitaisiin kehittää yhteistyötahojen välillä. Tutkimuksen tarkoituksena on kerätä tietoa Aseman Lapset ry:n yhteistyötahojen näkökulmasta, jotta järjestö voisi käyttää opinnäytetyöstä satavaa tietoa hyödyksi jatkoa ajatellen.

Opinnäytetyön alussa kerron tarkemmin Aseman Lapset ry:stä, Löytävästä nuorisotyö – hankkeesta sekä Walkers Pop up kohtaamispaikka kauppakeskus Itiksestä, jonka jälkeen siirryn teorian kautta kuvaamaan, kuinka opinnäytetyö on toteutettu. Käytin opinnäytetyössä laadullisia menetelmiä, joten suoritin aineiston keruun puolistukturoidulla teemahaastattelulla, johon osallistui neljä Aseman Lapset ry:n valitsemaa Walkers Pop up kohtaamispaikka kauppakeskus Itisessä mukana ollutta toimijaa. Kolme haastateltavaa tulivat kauppakeskus Itiksestä, ja yksi haastateltava tuli Helsingin kaupungin Nuorisosiankeskuksesta. Aineiston analysoinnin suoritin sisällön analyysillä. Opinnäytetyöni keskeiset käsitteet ovat nuorisotyö, moniammatillinen yhteistyö sekä verkostotyö. Opinnäytetyön lopussa käsitelen tutkimuksesta saadut lopputulokset ja opinnäytetyön prosessin pohdinnan.

2 Aseman Lapset ry

Aseman lapset ry on vuonna 1990 perustettu uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton järjestö. Tällä hetkellä Aseman lapset ry:n toimintamuotoja ovat Walkers, Walkers- bussi, Walkers- auto, Friends, Taivun, pystyn, pärjään- hanke, löytävä nuorisotyö, katusovittelutoiminta ja katuväkivaltaa ehkäisevätyö. Järjestön tavoitteena on lasten ja nuorten terveen kasvun sekä nuorten ja aikuisten luontevan vuorovaikutuksen tukeminen (Järjestö n.d). Aseman lapset ry haluaa myös tukea lasten ja nuorten lisäksi heidän lähipiiriä ja vaikuttaa yhteiskuntaan, jotta siitä tulisi nuorten hyvinvointia parantava. (Järjestö n.d.) Järjestön luonteeseen kuuluu nopea reagoiminen nuorten elämässä tapahtuviin muutoksiin. Aseman Lapset ry tekee aktiivisesti yhteistyötä monenlaisten tahojen kanssa. Toiminnan piiriin kuuluu henkilökunnan ja jäsenistön lisäksi 400 vapaaehtoista työntekijää ympäri Suomea (Järjestö n.d). Aseman Lapset ry:n jäsenet ovat nuoriso-, sosiaali- ja terveysalan edustajia. (Järjestö n.d.)

2.1 Walkers- toiminta

Walkers- toiminta on Aseman Lapset ry:ssä kehitetty nuorisotyömuoto. Walkers perustuu aikuisten vapaaehtoisten antamaan aikaan ja läsnäoloon. Toiminta on ammatillisesti ohjattua ja tarkoitettu kaikille alle 18- vuotiaille nuorille. Walkersin perusideana on ”Ollaan ihmisiksi” ja se koskee kaikkia mukana olevia henkilöitä. Walkersissa on nimensä mukaisesti kyse elämänasenteesta: kulkemisesta ja kulkijoiden kohtaamisesta (Walkers – toimitaan yhdessä n.d). Toimintaa toteutetaan niin sisä- kuin ulkotiloissa. Nuoria kohdataan perinteisissä Walkers- kahviloissa mutta myös kohtaamispaikoiksi muokatuissa Walkers- bussissa ja Walkers- autossa. Walkers toiminta on matalan kynnyksen toimintaa ja se on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumatonta. Aseman Lapset ry toimii valtakunnallisena taustayhteisönä kaikille Walkerseille, joita on tällä hetkellä 11 paikkakunnalla. Järjestö ylläpitää Helsingissä sijaitsevaa Walkers -taloa, Walkers- bussia ja Walkers- autoa. (Walkers – toimitaan yhdessä n.d.)

2.2 Löytävä nuorisotyö – hanke

Löytävä nuorisotyö on kynnyksetöntä ja alle 18 vuotiaille suunnattua. Hanke toimii julkisissa ja puolijulkisissa ympäristöissä, missä nuoret kokoontuvat. Hankkeen tärkeimpiä

toimintaympäristöjä ovat kirjastot, julkisen liikenteen solmukohdat ja kauppakeskukset. (Löytävä nuorisotyö n.d.)

Löytävä nuorisotyö- hankkeessa kehitetään uutta nuorisotyön muotoa ja toimintamallia, jotta nuorten kanssa toimivien tahojen käytännön yhteistyö ja resurssien hyödyntäminen parantuisivat. Tämän lisäksi hankkeessa tuotetaan ajankohtaista katutasen tietoa nuorten maailmasta ja nuoriin liittyvistä ilmiöistä. Yksi tärkeä tavoite on kehittää uusia työkaluja nuorten äänen tavoittamiseen sekä nuorten ja aikuisten vuoropuheen tukemiseen. Hankkeen toiminnan lähtökohtana on kasvatuksellinen ja syrjäytymistä ehkäisevä työote. Nuoriin luodaan välittävä, mutta rajoja asettava suhde sekä heihin suhtaudutaan myönteisesti ja leimaamattomasti. (Löytävä nuorisotyö n.d.)

Nuoret viettävät aikaa julkisissa ja puolijulkisissa tiloissa. Erityisesti sellaiset tilat, joihin julkinen liikenne ylettyy, näyttäytyvät vetovoimaisina paikkoina. Tällaisissa paikoissa nuorilla on mahdollisuus omaehtoiseen ajanviettoon, kavereiden tapaamiseen sekä nähdäksesi tulemiseen. Näissä paikoissa aikaansa saattavat myös viettää myös sellaiset nuoret, joiden huolestuttavaa elämäntilannetta ei huomata tai siihen ei joko osata tai uskalleta puuttua (Löytävä nuorisotyö n.d.). Porukassa saattaa pyöriä myös aikuisia, jotka ottavat nuoriin epätoivottavaa kontaktia esimerkiksi päihteitä välittämällä (Löytävä nuorisotyö n.d.). Löytävä nuorisotyö edistää nuorten hyvinvointia sekä tervettä kasvua tuomalla kohtaamisen osaamista näihin ympäristöihin. Tuomalla julkisiin ja puolijulkisiin tiloihin nuorten kanssa työskentelyn ammattilaisia voidaan vahvistaa nuorten läsnäolo-oikeutta ja kunnioittavaa kohtaamista näissä tiloissa. Samalla voidaan ennalta ehkäistä konflikteja sekä puuttua huolta herättäviin tilanteisiin. (Löytävä nuorisotyö n.d.)

Hanke toteutetaan Raha-automaattiyhdistyksen tuella vuosina 2013–2017 Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla sekä Jyväskylässä.

2.3 Walkers Pop up – kohtaamispaikka kauppakeskus Itis

Walkers Pop Up - kohtaamispaikka järjestettiin kauppakeskus Itiksessä 26.4 – 21.5.2016 välisenä aikana. Kohtaamispaikan tilat järjestyivät yhteistyössä kauppakeskuksen johdon kanssa, mutta operatiivinen vastuu oli kohtaamispaikasta ja työntekijöistä oli Aseman Lapset ry:n Walkers – toiminnalla, Löytävä nuorisotyö- ja katuväkivaltaa ehkäisevällä – hankkeella.

Walkers pop up toimi nuorten kohtaamispaikkana kolmena päivänä viikossa: tiistaisin klo 15 – 20.30, perjantaisin klo 15 – 20.30 ja lauantaisin klo 14 – 19.30. Kohtaamispaikan aukioloajat määriteltiin yhdessä kauppakeskus Itiksen johdon, että järjestyksenvälvojen havaintojen perusteella. Lisäksi nuorille haluttiin tarjota mahdollisuus omaan tilaan myös tiistaisin, jolloin Helsingin Nuorisosiankeskuksen nuorisotilat ovat kiinni. (Ylimys n.d)

Walkers Pop up:ssa työskenteli kaksi Aseman Lapset ry:n työntekijää, joilla oli vastuu toiminnan järjestämisestä. Kohtaamispaikassa työskenteli ajoittain myös nuorisotyön opiskelijaharjoittelijoita, Walkers – vapaaehtoistyöntekijöitä sekä nuorisosiankeskuksen työntekijä. (Ylimys n.d)

Walkers Pop up ohtaamispaikka oli tarkoitettu kaikille alle 13 – 18 vuotiaille nuorille. Tavoitteena oli tarjota nuorille paikka, jossa he saavat rauhassa hengaila ja viettää vapaa-aikaansa yhdessä kavereidensa kanssa turvallisten aikuisten läsnä ollessa. Tilassa oli mahdollisuus hengaila sohvilla ja säkkituoleilla, pelata erilaisia pelejä, keskustella ja rupatella nuorisotyöntekijöiden ja esimerkiksi järjestyksenvälvojen kanssa. Kohtaamispaikassa järjestettiin erilaisia arvontoja, joissa palkintoina olivat kauppakeskus Itiksestä saatuja lahjakortteja sekä Aseman Lapset ry:n hankkimia elokuvalippuja. Tilassa oli tarjolla ilmaiseksi kahvia ja mehua. Lisäksi Sinebrychoff lahjoitti kohtaamispaikkaan 500 pulloa limuja. (Ylimys n.d.)

Walkers Pop up:ssa toimittiin matalan kynnyksen ja myönteisen tunnistamisen periaatteella. Tullakseen pop up nuorisotilaan nuorilla ei tarvinnut olla nuorisotalokorttia vaan he saivat saapua tilaan anonymieinä. Heillä ei ollut osallistumispakkoa ja tilaan sai saapua myös päihtyneenä. Toiminnan tavoitteena oli kohdata nuoret hyvällä ja reilulla asenteella aidosti, myönteisesti sekä leimaamattomasti. (Walkers – Toimintaa yhdessä n.d.)

3 Nuorisotyö

Nuorisotyöllä tarkoitetaan nuorten tarpeisiin ja vapaaehtoiseen osallistumiseen perustuvaa toimintaa. Sen tarkoituksena on auttaa nuoria liittymään yhteiskuntaan, että tarjota oppimismahdollisuuksia persoonallisuuden, yhteiskunnan ja kulttuurin kehittämiseksi. (Nieminen 2007: 43.) Uusi nuorisolaki, joka astui voimaan 1.1. 2017 määrittelee nuorisotyön olevan nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa. (Nuorisolaki 1285/ 2016 §3.) Nuorisolain perusteella nuorisotyön tavoitteena on

edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. (Nuorisolaki 1285/2016 §2.)

Niemisen (2007) mukaan nuorisotyöllä on neljä yleistä tehtävää eli funktiota, sosialisatiofunktio, personalisatiofunktio, kompensatiofunktio ja resusointi- ja allokontifunktio. Nuorisotyön ensimmäinen tehtävä on liittää nuori kulttuurin, yhteiskunnan ja lähiyhteisön jäseneksi. Toisena tehtävänä nuorisotyöllä on ohjata nuori kehittymään omaksi itsekseen: itsenäiseksi sekä omat tarpeensa tuntevaksi yksilöksi. Kolmantena tehtävänä nuorisotyöllä on korjata sosialisatiossa ja personalisatiossa ilmeneviä puutteita sekä neljäntenä tehtävänä nuorisotyöllä on pyrkiä vaikuttamaan epäkohtiin, jotka vaikuttavat nuoriin. Pääasiallinen tavoite kuitenkin on, että nuoret pyrkisivät vaikuttamaan itse itseään koskeviin asioihin. (Nieminen 2007: 23 – 27.)

Nuorisotyötä tehdään monenlaisissa toimintaympäristöissä, joten nuorisotyöntekijät toimivat usein erillään tai yksin ilman muita ammatin edustajia. Työntekijät kohtaavat nuorten tarpeet heidän omilla reviiereillä, jotka voivat sijaita esimerkiksi kadulla, kahviloissa tai kauppakeskuksissa. (Filander 2007:91.) Nykypäivänä lisääntyvät liikkumismahdollisuudet ja kehittynyt kommunikaatioteknologia mahdollistavat nuorten liikkuvuuden paikasta toiseen helpommin. Liikkuminen on mahdollistanut nuorten hakeutumisen toisiin paikkoihin ja ympäristöihin, joissa voi tavata toisenlaisia ihmisiä, harrastaa tai oleskella (Määttä & Tolonen 2011). Näin ollen nuorisotyöntekijät menevät sinne missä nuoret ovat.

3.1 Moniammatillisuus nuorisotyössä

Nuorisolaissa sanotaan, että nuorisotyön tavoitteiden toteutumisen lähtökotina ovat muun muassa yhteisvastuu sekä monialainen yhteistyö. (Nuorisolaki 1285/2016 §2.) Monialainen yhteistyön käsitteessä on kyse samasta asiasta kuin moniammatillinen yhteistyö-käsitteessä. (Aaltonen 2011, 26-27.) Moniammatillisella nuorisotyöllä viitataan siihen, että nuorisotyötä tehdään monien ammattilaisten voimin. (Vehviläinen 2002: 99.)

Nuorisolain monialaista yhteistyötä käsittelevässä pykälässä lukee, että paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyön yleistä suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten kunnassa tulee olla ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava työryhmä, jonka

kohderyhmänä ovat kaikki kunnassa asuvat nuoret. Verkoston tulee toimia vuorovaikutuksessa nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorten palveluita tuottavien yhteisöjen kanssa. Useammalla kunnalla voi olla yhteinen verkosto, jossa ei käsitellä yksittäistä nuorta koskevia asioita. (Nuorisolaki 1285/2016 §9.)

Verkoston tehtävänä on koota tietoa nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi, edistää nuorille suunnattujen palveluiden yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja nuorten palveluihin ohjaamisessa sekä tiedonvaihdon sujuvuutta sekä edistää yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi. (Nuorisolaki 1285/2016 §9.)

Vehviläisen (2002) mukaan moniammatillinen nuorisotyö voidaan mieltää perinteisen nuorisotyön uudeksi muodoksi, jolloin huomiota kiinnitetään nuorisotyön muuttuviin vaatimuksiin ja olosuhteisiin. Nuorten syvenevien ja monimutkaistuvien ongelmien vuoksi moniammatillisuuden vaatimus on lisääntynyt. Nuorten välinen eroavaisuus lisääntyy ja kuilu menestyvien ja syrjäytyvien nuorten välillä on kasvussa. Yhä useammin työntekijät kohtaavat nuoria, joiden kohdalla kysymys on pikemminkin ongelmanvyyhdistä kuin yksittäisistä ongelmista. Moniammatillisen yhteistyön tarve syntyy siitä, että nuoren kanssa toimivalla taholla ei ole resursseja tai pätevyyttä hoitaa tilannetta itse. (Vehviläinen 2002: 13.)

4 Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillinen yhteistyö- käsite on epämääräinen, sillä sitä voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta. Se on eräänlainen sateenvarjokäsite, joka pitää sisällään monenlaisia yhteistyömuotoja (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 33). Yleisesti moniammatillisuudella tarkoitetaan eri ammattiryhmien asiantuntijoiden yhteistyötä ja yhdessä työskentelyä työryhmässä, jossa valta ja tieto jaetaan (Karila & Nummenmaa 2001: 75). Moniammatillisuuden tarkoituksena on saavuttaa jotain sellaista, mitä yksi ihminen ei yksin pysty saavuttamaan. (Karila & Nummenmaa 2001: 75.)

Moniammatillisessa yhteistyössä yhteistyö käsite merkitsee sitä, että ihmisillä on yhteinen työ tai tehtävä suoritettavana, ongelma ratkaistavana, tai päätös tehtävänä tai he etsivät uusia näkökulmia keskustelemalla. Moniammatillisuudella saadaan yhteistyöhön useita erilaisia tiedon ja osaamisen näkökulmia. (Isoherranen 2005: 13.) Keskeistä yh-

teistyössä on, että voidaan koota kaikki tieto ja osaaminen, joka on tarpeellista kokonaisvaltaisen käsityksen saavuttamiseksi. (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 33.) Moniammatillisuudessa voidaan hahmottaa erilaisia ulottuvuuksia. Ensimmäistä yhteistyön muotoa voidaan kutsua omien tavoitteiden siirtämiseksi, jolloin omat tavoitteet pyritään siirtämään myös toisen sektorin tavoitteiksi. Toista yhteistyön muotoa voidaan nimittää konsultoinniksi. Eri sektoreilla toimiva toimijat jakavat tietoa ja toimivat tarvittaessa kouluttajina toisen sektorin alueella. Kolmantena yhteistyön muotona voidaan pitää käytännön yhteistyötä, jossa toimijat pyrkivät järjestämään uusia yhteisiä tapoja toimia. (Vehviläinen: 2002: 52.)

Moniammatillisessa yhteistyössä korostuu viisi kohtaa: asiakaslähtöisyys, tiedon ja eri näkökulmien kokoaminen yhteen, vuorovaikutustietoinen yhteistyö, rajojen ylitykset sekä verkostojen huomioiminen. Systeemisenä tiedon organisoinnin tapana moniammatillinen yhteistyö pyrkii poistamaan pirstaleisen ajattelun ja kehittämään holistisen tiedon keräämisen, päätöksenteon ja toiminnan mallin (Isoherranen 2005: 15).

4.1 Moniammatillinen toiminta

Moniammatillinen yhteistyössä tiimit ovat pääasiallinen tapa organisoida yhteistyötä. Moniammatillisen työskentelyn lähtökohtana on asiakas, joka pyritään huomioimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tiimit mahdollistavat tarvittavan asiakaslähtöisen joustavan rakenteen, tiedonkeruun ja käsittelyn (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 35). Tiimi työskentely tuo yhteistyöhön lisäpanoksen, jota ei olisi ehkä syntynyt vain rinnakkain työskentelyllä. Tiimityöskentelymallin hyödyntäminen ei kuitenkaan ole välttämätöntä vaan sitä kannattaa hyödyntää silloin, kun siitä ajatellaan todella saatavan lisähyötyä. (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 35.) Usein käsiteltävään asiaan, ongelmaan tai kysymykseen saadaan uusia näkökulmia yhteisellä pohdinnalla. Yhteisten ponnistusten avulla pystytään lisäämään ongelmanratkaisun edellyttämää suoritusta ja toimintaa. (Karila & Nummenmaa 2001: 75.)

Yhteistyö ei ole vain toimintaa yhteisten tavoitteiden eteen vaan siinä korostuu myös sosiaaliset suhteet ja vuorovaikutus. Tiedon kokoaminen ja yhteinen keskustelu onnistuessaan tuottavat yhteisen, jaetun merkityksen, jonka aikaan saamiseksi tarvitaan vuorovaikutuskulttuurin tunnistamista sekä tietoisesti sellaiseen vuorovaikutukseen pyrkimistä, jossa tiedon ja eri näkökulmien saattaminen yhteen tuottaa enemmän kuin yksittäisen asiantuntijan panos voisi tuottaa. Vuorovaikutustietoisella yhteistyöllä tarkoitetaan

uudenlaista yhteistyön merkityksen oivaltamista ja toimimista siten, että tiedon koonti ja prosessointi onnistuvat. Vuorovaikutus on erilaista eri toimintaympäristöissä, jonka vuoksi yhteistyön vuorovaikutussuhteiden merkitys korostuu. (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 36.) Isoherranen kirjoittaa (2005: 16), että sopivan vuorovaikutuksen löytäminen ja tiedon yhdessä prosessointi ovat asian ydin moniammatillisuudessa. (Isoherranen 2005: 15.)

Yhdessä työskenneltäessä on tärkeää määrittää roolit, sillä se lisää työskentelyn tehokkuutta poistamalla päällekkäistä työskentelyä sekä mahdollisia ristiriitaisia tavoitteita. Rooleja määriteltäessä saattaa tapahtua myös rajojen ylityksiä. Rajojen ylityksillä tarkoitetaan organisaatioiden yhteisöjen ja roolien rajoja koskevien sääntöjen sovittuja ylityksiä asiakaslähtöisesti ja jouhevasti työskenneltäessä. (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 36 – 37.) Toimittaessa moniammatillisessa ryhmässä työntekijöiden avoin kommunikaatio ja vuorovaikutus sekä oman asiantuntijuuden esiin tuomiseen vaadittava jäämäkkyys ovat moniammatillisen yhteistyön edellytyksiä. Jotta tämä toimisi on kaikkien osapuolten roolit oltava selkeät ja kaikkien on osallistuttava päätöksen tekoon sekä otettava vastuuta. (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 15 - 16.) Työntekijän oma ammatillinen identiteetti ja itsevarmuus tukevat yhteistyöosaamista. Työntekijän luottamus omaan osaamiseen, varmuus oman alan hallinnasta sekä ymmärrys asiantuntijuutensa mahdollisuuksista ja rajoista, antaa rohkeutta ilmaisemaan asiantuntijuutta, tekemään päätöksiä sekä yli toimialojen tapahtuvaan toimintaan. Selkeys omasta roolista ja tehtävistä selkeyttää myös yhteistyösuhteita. (Karila & Nummenmaa 2001: 75.)

Yhteistyössä tarvitaan monen laista osaamista ja vaikka yhdessä toiminen ei aina tuota iloa voi se kuitenkin olla palkitsevaa. (Karila & Nummenmaa 2001: 75.) Moniammatillinen yhteistyöosaaminen perustuu perusosaamiseen, että erityisosaamiseen, jonka lisäksi työntekijältä edellytetään valmiutta soveltaa tietoa, jakaa sitä sekä rakentaa uutta tietoa. (Karila & Nummenmaa 2001, 80). Moniammatillinen yhteistyö onnistuakseen vaatii erilaisen ammattiaidon ja ammattiryhmien arvostamista ja tasa-arvoa sekä toisen kunnioittamista. (Karila & Nummenmaa 2001: 80.)

Moniammatillisessa yhteistyössä verkostoilla tarkoitetaan vuorovaikutussuhteita, jotka yhdistävät ennalta määritellyn joukon ihmisiä, organisaatioita, kohteita ja tapahtumia (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 36). Asiakaslähtöisessä työskentelyssä verkostot mahdollistavat tarpeellisen tiedon vaihdon organisaatioiden ja yhteisöjen rajoja

ylittäen. Moniammatillisessa verkostotyössä mukana voivat olla myös yksityisen sektorin, että järjestöjen edustajia. (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 36).

4.2 Haasteet moniammatillisessa yhteistyössä

Moniammatillisessa keskustelussa yhteisen tavoitteen luominen on usein haastava tehtävä. Keskustelun ei tulisi olla ainoastaan toiminnan koordinointia ja ideointia vaan yhteisten kognition rakentamista keskustelemalla. Tavoitteita luodessa voi esteeksi syntyä yhteisen kielen ja yhteisten käsitteiden puuttuminen. Hyvässä moniammatillisessa tiimissä on pyrittävä siihen, että kaikki ymmärtävät käytettyä kieltä. Ryhmän on muodostettava yhteinen käsitys siitä, mitä on tapahtumassa ja mitä ryhmän jäsenet ovat tekemässä, jotta toiminta onnistuisi. Jokaisella asiantuntijalla on oman koulutuksen myötä opittu kieli, ajattelutapa ja arvomaailma (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 73). Ilman yhteistä keskustelua voi aiheutua helposti sekaannuksia, päällekkäistä toimintaa sekä epätervettä kilpailua. Työntekijöiden välisestä kilpailusta saattaa kehittyä helposti epäluottamuksen ja sulkeutuneisuuden sekä keskinäisen kateuden pesä. Tällöin osaava yhteisö ei pysty kehittämään osaamistaan toimivaksi kokonaisuudeksi. (Karila – Nummenmaa 2001, 80-81.) Tämän vuoksi on tärkeää sopia rooleista, ja siitä, kuinka tietoa vaihdetaan ja mitkä asiat edellyttävät yhteisiä päätöksiä. (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 73).

Moniammatillisessa yhteistyössä voi syntyä kuuntelemisen ja ilmaisun haasteita. Yksin työskentelyyn tottuneella voi olla vaikea aidosti kuunnella mitä toisella on sanottavaa, erityisesti silloin, kun hän lähestyy asiaa eri viitekehyksestä (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 62). Kiire on asia, joka saa usein työntekijät etenemään vain oman näkökulman mukaisesti, sillä ”toisen kuunteleminen vie kallista aikaamme”. Kiire häiritsee helposti muuten hyvää kykyä kuunnella (Isoherranen ym. 2008:62). Hyvän kuuntelun lisäksi tarvitaan myös kykyä ilmaista itseään. Itsensä ilmaiseminen eri ammattialojen ryhmässä vaatii taitoa. Eri mielisyydet asioista tulkitaan usein riidaksi, ja sillä on suomalaisessa keskustelukulttuurissa negatiivinen sävy. Hyvässä keskustelussa dialogi ja taitava keskustelu vuorottelevat, jolloin tarkastelun kohteena oleva ilmiö tulee nähtyä monista ja ehkä myös ristiriitaisista näkökulmista. (Isoherranen ym. 2008: 64.) Konfliktit eivät kuitenkaan aina ole haitaksi, joten niitä ei täydy vältellä. Kun ristiriita käsitellä kunnolla voi se herättää ryhmässä luottamusta sekä lisätä jäsenten ymmärrystä käsiteltävään näkö-

kulmaan. Ristiriitatilanteita syntyy usein silloin kun ryhmällä on muitakin paineita. Esimerkiksi tiukka aikataulu tai resurssien vähyys ovat tavallisia painetta aiheuttavia tekijöitä työyhteisössä. (Isoherranen ym. 2008: 102 – 103.)

Yhteistyön kehittämisen kannalta on tärkeää myös huomata, että organisaation yhteistyörakenteet eivät saa muodostua itsetarkoitukseksi (Metteri 1996: 126). Yhteistyörakenteiden tulee kyetä joustamaan ja muuttumaan tarpeiden sekä tilanteiden muuttumisen myötä. Tämä tarkoittaa toiminnan rakenteiden kyseenalaistamista ja mahdollisuutta muunnella, tarvittaessa supistaa tai laajentaa totuttuja yhteistyökäytäntöjä ja yhteistyöympäristöjä. (Metteri 1996:126.) Moniammatillinen yhteistyön kehittäminen tapahtuu vuorovaikutuksen ja yhteistyön kautta. Jotta työn laatua voitaisiin kehittää moniammatillisuuden kautta, tarvitaan aitoa sitoutumista jatkuvaan kehittämiseen ja tämän edellyttämään reflektio- ja tiedonhallintaosaamiseen (Karila & Nummenmaa 2001: 103.)

5 Verkostotyö

Veli Hukkanen (2010) kirjoittaa, että verkosto tarkoittaa useamman organisaation tai yksilön välistä verkostosuhteiden kudosta, joka on periaatteessa rajaton ja jatkuvasti elävä. Asiantuntijoiden työnjaot ja toimintatavat muuttuvat, kun sektoreilla kehitetään yhä pidemmälle meneviä uusia työmuotoja erilaisten ongelmien kohtaamiseen, jonka vuoksi verkostot voivat muuttua. (Seikkula & Arnkil 2009: 13.) Verkostot ovat vuorovaikutussuhteita, jotka yhdistävät ennalta määritellyn joukon ihmisiä, organisaatioita, kohteita ja tapahtumia (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 37). Verkosto syntyy toisistaan jollakin tavalla riippuvaisten toimijoiden sosiaalisista suhteista. Nämä suhteet voivat olla eriasteisten ja eri tavoin vakiintuneita, mutta ne ovat järjestäytyneet yhteisen kiinnostuksen ympärille. (Soanjärvi 2008: 167.). Verkostojen merkitys on korostunut, sillä verkostojen avulla on helpompi hallita monimutkaistuvia ja muuttuvia tilanteita, joita yhteiskuntamme meille tarjoaa. Verkostotyöskentelyllä voidaan sopeutua nopeasti muuttuviin tilanteisiin, sillä ne ovat äärimmäisen joustavia. (Soanjärvi 2007: 156.)

5.1 Verkoston toiminta

Verkostojen eteen tulee työskennellä pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti, jotta ne olisivat toimivia. Tarvitaan yhteisiä näkemyksiä ja tavoitteita sekä avointa keskustelua, siitä mihin ollaan menossa ja miksi sekä uteliasta otetta ympäröidään toimintaan. Tiedon kulku on yksi verkoston keskeisistä tehtävistä, jota tapahtuu verkoston sisällä, verkoston toimintaympäristöissä ja erilaisten verkostojen välillä. Luottamuksen luominen on tärkeä osa verkostotyön toimivuuden kannalta. (Soanjärvi 2008: 158 – 164; Virtanen 1999: 38.)

Verkostotyö muodostuu parhaimmillaan toisiaan täydentävistä osista, joissa ammattilaiset tietävät, keihin olla yhteydessä, kun täydentävää asiantuntemusta tarvitaan. Näin ollessa asiakkaat saavat asiantuntevaa apua ja palvelua osaavilta ammattilaisilta. Pahimmillaan verkostotyö on epätietoisuutta vastuista sekä yrityksistä saada toiset tekemään osansa asiakkaiden auttamiseksi, loputtomia verkostokokouksia ja avunhakijoiden tilanteen ajautumista umpikujaan tai kriisiin. Asiakkaat saattavat kokea, että he eivät tule kuulluiksi ja että heidät määritellään heille vierailta tavoilla. Lisäksi heihin voi kohdistua erilaisia toimenpiteitä, joissa heitä vedetään eri suuntiin. (Seikkula & Arnkil 2009: 13 – 14). Verkostoitumisen vaatimukset merkitsevät sitä, että työntekijöiden on omaksuttava ja ymmärrettävä myös muiden asiantuntijoiden työnsisältöä ja ammatillista todellisuutta. (Vehviläinen 2002: 99.)

Verkostoituminen edellyttää muutosta ja vanhojen roolien päivittämistä, mikä ei ole aina helppoa. Verkoston jäsenten tulee huolehtia verkoston uusiutumisesta ja hoitamisesta. Käytännössä tämä tarkoittaa verkostonjäsenten vaihtuvuutta ja toiminnan uusimisen ylläpitämistä. Verkostotyöskentely vie mukana olijoiden ”omaa” työaika, mutta ilman toimijoita ei verkosto kauaa pysy pystyssä. (Virtanen 1999: 38.) Seikkula ja Arnkil (2009) kirjoittavat, että monet ymmärtävät verkostotyön ytimeksi kokoukset. Kokouksien tulisi olla tarkoin pohdittuja, kuinka ne kannattaisi järjestää, jotta ne olisivat tarkoituksenmukaisia. Muutoin kokoukset saattavat mennä junnaamiseksi ja aiheuttaa turhautumisen kokemuksia. (Seikkula & Arnkil 2009: 33 – 34.)

6 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tehtävä

Opinnäytetyö tarkoituksen on tuottaa laadullista tietoa opinnäytetyön tilaajalle Aseman Lapset ry:lle selvittämällä Walkers Pop Up Itiksen yhteistyökumppaneiden kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä. Tavoitteena on kerätä tietoa yhteistyötahojen haastattelujen avulla, siitä miten moniammatillinen yhteistyö toimii Walkers Pop Up Itiksessä ja

kuinka sitä voitaisiin kehittää jatkoa ajatellen. Tutkimuksen tarkoituksena on kerätä tietoa Aseman Lapset ry:n yhteistyö tahojen näkökulmasta, jotta järjestö voisi käyttää opinnäytetyöstä satavaa tietoa saman tapaisten projektien kehittämiseen. Opinnäytetyön tarkoituksen pohjalta muodostui kolme tutkimuskysymystä:

1. Millaisia kokemuksia Walkers pop up:in yhteistyö tahoilla on moniammatillisesta yhteistyöstä?
2. Millaisia näkemyksiä Walkers pop up:in yhteistyö tahoilla on jatkoa ajatellen?
3. Millä tavoin moniammatillista yhteistyötä voitaisiin kehittää yhteistyö tahojen välillä?

7 Tutkimustehtävän toteutuksen kuvaus

Opinnäytetyön teosta sovittiin Aseman Lapset ry:n kanssa huhtikuussa 2016, jolloin Walkers Pop Up Itistä oltiin toteuttamassa Itäkeskuksen Itis kauppakeskuksessa. Alkuperäisen tutkimussuunnitelman tavoitteena oli tehdä opinnäytetyö nuorten näkökulmasta, joka kuitenkin vaihtui asiantuntija näkökulmaksi syksyllä 2016. Samaan aikaan opinnäytetyön aiheeksi muotoutui Walkers Pop Up Itiksen yhteistyötahojen kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä. Aineistonkeruu eli kohderyhmän haastattelut toteutettiin helmi – maaliskuussa 2017. Aseman Lapset ry valitsi haastatteluun neljä Walkers Pop Up Itiksessä mukana ollutta henkilöä, joiden kanssa sovin sähköpostitse haastattelut. Haastattavista kolme olivat kauppakeskus Itiksen työntekijöitä ja yksi Helsingin kaupungin Nuorisosiankeskuksen työntekijä. Haastattelut toteutettiin kauppakeskus Itiksessä ja Walkers-talolla. Haastatteluiden kesto oli keskimäärin 35 minuuttia. Purettua haastattelumateriaalia tuli yhteensä 18 sivua. Kävin aineiston läpi huolella. Tutkimuskysymysteni pohjalta valitsin teemat, joiden avulla lähdin käymään litteroitua aineistoa läpi. Tulostin puhtaaksi kirjoitetut haastattelut, jonka jälkeen alleviivasin tekstistä tutkimuksen kannalta oleelliset kohdat sekä etsin samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Alleviivauksen jälkeen ryhmittelin saadut vastaukset. Aineiston analyysi valmistui heinäkuussa 2017, jonka jälkeen kirjoitin opinnäytetyön viimeiset osiot.

7.1 Tutkimuksen menetelmät

Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää haastateltavien henkilökohtaisia kokemuksia ja ajatuksia moniammatillisesta yhteistyöstä, jonka vuoksi käytin tutkimuksessa laadullisia eli kvalitatiivisia tutkimusmenetelmiä. Karkeimmillaan laadullinen tutkimus ymmärretään yksinkertaisesti aineiston ja sen analyysin muodon kuvaukseksi. (Eskola & Suoranta 1998: 13.) Laadullisella aineistolla tarkoitetaan aineistoa, joka on pelkistetyimmillään ilmaisultaan tekstiä. Esimerkkejä laadullisesta aineistosta ovat eri muotoiset haastattelut ja havainnoinnit, henkilökohtaiset päiväkirjat, omaelämäkerrat ja kirjeet sekä muuta tarkoitusta varten tuotettu kirjallinen ja kuvallinen aineisto tai äänimateriaali (Eskola & Suoranta 1998: 15.) Kokemukset ja ajatukset ovat aineistoa, joka oli järkevintä kerätä haastattelulla, sillä haastattelun avulla ihmiset pääsevät tuomaan paremmin omia ajatuksiaan esiin tutkittavaan asiaan liittyen.

7.2 Puolistrukturoitu teemahaastattelu

Toteutin aineiston keruun puolistrukturoidulla teemahaastattelulla. Teemahaastattelussa tutkimusongelmasta poimitaan keskeiset aiheet ja teemat, joita on välttämätöntä käsitellä tutkimusongelmaan vastaamiseksi. (Vilkka 2015.) Aseman Lapset valitsi haastatteluun neljä Walkers Pop Up Itiksessä mukana ollutta henkilöä, joihin olin yhteydessä sähköpostitse, missä kerroin opinnäytetyön tarkoituksesta ja sen teemasta. Kaikki neljä haastatteluun haluttua henkilöä suostuivat haastatteluun. Käytin haastattelujen äänittämiseen Honor 7 älypuhelimella. Ennen haastattelun alkua kysyin haastateltavilta saako haastattelun äänittää ja kerroin, että äänite tulee opinnäytetyö käyttöön, ja opinnäytetyön valmistuttua ne tuhoaan.

Laadin itsenäisesti haastattelun teemat ja kysymykset, jotka hyväksyin Aseman Lapset ry:llä ennen aineiston keruuta. Haastattelussa oli 3 teemaa, joiden alle loin 1-5 kysymystä. Yhteensä kysymyksiä oli 10 kappaletta. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset ovat kaikille haastateltaville samat, mutta haastattelussa ei käytetä lainkaan valmiita vastausvaihtoehtoja vaan haastateltava saa vastata omin sanoin. Puolistrukturoidussa teemahaastattelussa oleellisinta ei ole se kuinka ”syvälle” aiheen käsittelyssä mennään vaan se, että haastattelusta saadaan valittuihin kysymyksiin ja teemoihin vastaukset. Haastateltavat saavat vapaasti kertoa omista kokemuksista, näkemyksistä ja ajatuksista omasta näkökulmastaan. Tämä vapauttaa pääosin haastattelun tutkijan näkökulmasta ja antaa tutkittavien äänen kuuluviin. (Hirsijärvi & Hurme 2001: 47 – 48.) Teemojen käsittelyjärjestyksellä ei ole merkitystä haastattelun aikana. Teemahaastattelun tavoitteena on, että haastatteluun vastaava henkilö voi antaa oman kuvauksensa

teemoihin ja että ne tulevat vastaajan kannalta luontevassa järjestyksessä. (Vilkka 2015.)

7.3 Aineiston analysointi

Haastattelujen jälkeen muunsin haastattelut tekstimuotoon litteroimalla. Haastatteluaineistoin muuttaminen tekstimuotoon helpottaa myös tutkimusaineiston analysointia eli tutkimusaineiston järjestelmällistä läpikäyntiä, aineiston ryhmittelyä ja luokittelua (Vilkka 2015). Litteroin äänitetyt haastattelut sanasta sanaan puhtaaksi kirjoittamalla jättäen tauot, tunteen ilmaisut ja painotukset pois. Aineiston analysointiin käytin ainoastaan haastateltavan puheen asiasisällön, jotka käsittelivät aihetta.

Ennen aineiston läpi käyntiä valitsin tutkimuskysymysten perusteella, joiin teemahaastattelu aineiston kolmeen teemaan. Teemoittelussa on kyse laadullisen aineiston pilkkomisesta ja ryhmittelystä erilaisten aihepiirien mukaan. Alustavan ryhmittelyn jälkeen aineistosta aletaan etsiä varsinaisia teemoja. Koin, että alustavan teemoittelun avulla oli helpompi lähteä käsittelemään aineistoa sekä vertailemaan tiettyjen teemojen esiintymistä aineistossa. (Tuomi & Sarajärvi 2009: 93.)

Aineiston analysoinnissa käytän sisällönanalyysia, sillä tutkin tutkimuksessani ihmisten antamia henkilökohtaisia näkemyksiä, joten tieto jota tarvitsen tutkimukseeni ei ole esitettävissä numeerisina tuloksina vaan sanallisina tulkintoina. (Vilkka 2005: 140.) Sisällön analyysiä on mahdollista tehdä aineistolähtöisenä tai teorialähtöisenä. Aineistolähtöisen laadullisen eli induktiivisen aineiston analyysi voidaan kuvata kolmevaiheiseksi prosessiksi: 1) aineiston redusointi eli pelkistäminen, 2) aineiston klusterointi eli ryhmittely ja 3) abstrahointi eli teoreettisen käsitteiden luominen. (Tuomi & Sarajärvi 2009: 108.) Tutkimusaineiston pelkistämisessä aineistosta karsitaan kaikki epäolennainen informaatio kuitenkin hävittämättä tärkeää informaatiota. Pelkistämistä ohjaa tutkimusongelma, että tutkimuskysymykset. Tutkimusaineisto tiivistetään ja pilkotaan osiin, jonka jälkeen se ryhmitellään uudeksi johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Aineiston ryhmittely tapahtuu sen mukaan, mitä tutkimusaineistosta ollaan etsimässä. (Vilkka 2005: 140.) Aineistosta etsitään samankaltaisuuksia ja /tai eroavaisuuksia kuvaavia käsitteitä. (Tuomi & Sarajärvi 2009: 111.) Saman sisältöiset kategoriat yhdistetään toisiinsa muodostamalla niistä yläkategorioita, jonka jälkeen yläkategorioille annetaan nimi, joka kuvaa sen sisältöä (Kyngäs & Vanhanen 1997, 6.) Aineiston abstrahoinnissa erotetaan tutkimuksen kan-

nalta olennainen tieto ja valikoidun tiedon perusteella muodostetaan teoreettisia käsitteitä. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä yhdistellään käsitteitä ja näin saadaan vastaus tutkimustehtävään (Tuomi & Sarajärvi 2009: 112.) Aineistolähtöinen sisällönanalyysi kuvaa tutkittavien merkitysmaailmaa ja sen ensisijaisena tavoitteena on ymmärtää ja uudistaa tutkittavien toiminta- ja ajattelutapoja tutkimuksessa muodostuneiden käsitteiden, luokittelujen ja mallien avulla. (Vilkkä 2005: 141.)

Litteroinnin jälkeen tulostin haastattelumateriaalin kolmena kappaleena ja lähdin alustavan teemoittelun perusteella etsimään materiaalista samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Alleviivauksen jälkeen listasin haastateltavien sitaatit ja pelkistin ne sekä ryhmittelin teemoittain. Ryhmittelyn perusteella muodostin alaluokat, joista johdin tutkimuskysymysten kannalta merkittävät teoreettiset käsitteet.

8 Tulokset

Esittelen opinnäytetyön tulokset teemahaastattelu rungon (liite1) teemojen mukaisesti kolmessa osiossa. Ensimmäisenä esitän haastateltavien kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä, jonka jälkeen kerron haastateltavien näkemyksiä jatkon kannalta ja lopuksi esittelen haastateltavien ajatuksia, siitä kuina moniammatillisesta yhteistyöstä pitäisi kehittää.

8.1 Kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä

Kolmen haastateltavan mukaan koko Walkers Pop up Itis toimi kokonaisuutena hyvin ja kokemukset olivat positiivisia. Haastateltavat kokivat, että asioiden sopimisessa ei ollut ongelmia ja, että asiat etenivät suunnittelusta Walkers Pop up:n toteutukseen jouhevasti. Haastateltavien mielestä moniammatillinen yhteistyö oli Walkers Pop up:ssa helppoa aiemman yhteistyön ansiosta. Mukana oli toimijoita, joiden kanssa oli tehty yhteistyötä aikaisemmin, joten haastateltavat kokivat työskentelyn olevan helpompaa, koska yhteistyökumppaneiden toiminnot olivat entuudestaan tuttuja. Vaikka toimijat olivat toisilleen tuttuja, haastateltavat kokivat, että Walkers Pop up mahdollisti toimijoiden tutustumisen vielä lisää toisiinsa. Muun muassa järjestyksenvalvojat pääsivät tutustumaan alueella toimiviin nuorisotyöntekijöihin paremmin, mikä mahdollisti yhteistyön syventymisen.

"-- se helpottaa sit aina sitä jatkoyhteistyötä ja aina kun ymmärretään sitä toistemme arjen tekemistä paremmin niin varmasti sitten tota helpottaa sitä yhteistyötä. H3"

Yhteistyö koettiin omaa työtä helpottavaksi, sillä ammattilaisten avustuksella muun muassa kauppakeskuksessa työskentelevät, joilla ei ollut kokemusta nuorten kanssa toimimisesta saivat käytännön opastusta sekä uusia keinoja kohdata nuoria positiivisesti.

"--ihan itsestään nuorten kaa toimitaan niin se että me ei olla sen alan ammattilaisia niin siihen mukaan saadaan sitä osaamista ulkopuolelta.H2"

Erityisesti järjestyksenvälvojat kokivat hyötyvänsä Walkers Pop up:sta, sillä he kokivat, että he pystyivät käymään monipuolisemmin keskustelua nuorten kanssa, sillä heillä oli yksi vaihtoehto enemmän, minne ohjata rauhatonta nuorisoa häätämisen sijaan.

Kaikki neljä haastatteluun osallistunutta henkilöä nostivat verkostotyön haastattelussa esille. Itäkeskuksen alueella toimii alueverkosto, johon Walkers Pop up:iin osallistujatkin kuuluvat. Alueella toimiva verkosto koettiin tärkeäksi osaksi moniammatillista yhteistyötä, sillä se mahdollistaa muiden nuorten kanssa toimivien toimijoiden tapaamisen. Haastatteluun osallistuneet kokivat molemmin puolinen tiedon vaihtamisen ja alueen muihin toimijoihin tutustumisen tärkeäksi, sillä se helpottaa jatkoyhteistyötä, sekä yhteydenottoa mikäli havaitaan haasteita nuorten parissa.

"Se on ihanaa et meil on yhteistyötahot joihin olla yhteydessä et jos on jotain haasteita.H1"

Walkers Pop up järjestettiin tilassa, missä toimi ensin Helsingin kaupungin Nuorisoasiakeskuksen ja alueen lähikoulun yhteistyössä järjestetty nuorten pop up taidenäyttely. Taidenäyttely vaihtui nopeasti Walkers Pop up:ksi, jonka vuoksi aikataulu koettiin hie-man tiukaksi. Yksi haastateltavista pohti, että sekoittivatko nämä eri toiminnot nuoria ja että olisiko pitänyt viestiä yhdestä asiasta kerrallaan, jotta tiedotus olisi ollut nuorille selkeämpää. Lisäksi koettiin, että Walkers Pop up:sta tiedottaminen olisi voinut tapahtua paremmin niin nuorille kuin yhteistyökumppaneille että alueen muille toimijoille.

"Tämmöinen niin ku mun mielestä se oli tosi hyvä et saatiin näitä kokemuksia, mut mut ite just ehkä panostaisin siihen, että se ois hyvissä ajoin ehkä vähän isommin tiedotettuna mikä se kanava onkaan. H2"

Tiedon leviäminen Walkers Pop Up:sta koettiin haasteeksi ja haastateltavat pohtivatkin, että levisikö tietoa nuorten kohtaamispaikasta tarpeeksi kaikkien tietoon, sillä kävijämäärät jäivät haastateltavien mielestä odotettua pienemmiksi. Yhden haastateltavan mielestä moniammatillisesta yhteistyöstä olisi yhteistyökumppaneiden välillä voinut olla vielä enemmän. Toimijat olisivat voineet katsoa enemmän oman ”tonttinsa ulkopuolelle”, jolloin toiminta olisi ollut enemmän rajoja ylittävää.

”Siel toimii järjestöjä ja sit kaupungin nuorisotyötä niin oli vähän liian rajattua -- H4”

Haastateltava koki, että yhteistyö kauppakeskuksen kanssa sujui ongelmitta, mutta yhteistyö Helsingin kaupungin ja järjestön välillä jäi hieman liian rajatuksi. Haastateltavan mielestä rajaa kaupungin ja järjestön välillä olisi voinut häivyttää enemmän ja moniammatillisesta yhteistyöstä olisi voinut keskustella enemmän.

”--mun mielestä se meni jotenki et siit ei kai puhuttu. Et se vaan niin ku meni näin. Et siit ei niin ku sinänsä kauheesti puhuttu. Nyt jälkikäteen on tietysti hyvä miettiä et miksei siit puhuttu.H4”

Haastateltavat mainitsivat, että Walkers Pop Up olisi voinut toimia myös pitempään, jolloin moniammatillinen yhteistyö olisi ollut myös pitkäjänteisempää. Walkers Pop up koettiin kuitenkin positiiviseksi kokemukseksi ja ennalta ehkäisevänä toimintana.

”--me ollaan koettu että tavallaan tai haluttaisiin uskoa että tää kaikki tämmönen niin kun hyvissä ajoin ennalta tehty työ mikä ei ehkä meillä näy silleen että nyt väheni noin ja noin paljon nii se on kuitenkin pitäny sen tilanteen täällä rauhallisena Itiksessä.H2”

8.2 Näkemyksiä Walkers Pop Up:sta jatkoa ajatellen

Kolme haastateltavista pohtivat pysyvämpää ratkaisua Walkers Pop Up:lle. Haastateltavat kokivat, että pitkäjänteisempi toiminta olisi hyödyllisempää, sillä tällä tavoin toiminta ehtisi ”juurtua” ja kantaisi pitkällä tähtäimellä enemmän hedelmää.

”—mekin saadaan siitä todellista konkreettista hyötyä et se ois ajateltu niin että tääl ois sit esimerkiksi se pysyvä tila ja et se ois niin ku työllistää meitä se proketti paljon nii sit se on parempi et me tehdään töitä jonku eteen mikä sitten pitkällä aikavälillä kantaa hedelmää.H1”

Pitkällä tähtäimellä haastateltavat kokivat voivansa panostaa Walkers Pop Up:iin paremmin. Heidän mielestään toiminta pitäisi suunnitella pitkäjänteisesti sen sijaan, että toiminta käynnistettäisiin kuukauden tai kahden varoitusajalla. Haastateltavien mielestä pidemmälle suunniteltuna toimijat voisivat budjetoida Walkers Pop Up:iin enemmän resursseja. Toiminnan mainontaan voisi parantaa sekä Walkers Pop Up:n tilan ulkonäköön voisi panostaa, jotta tilaa voisi hyödyntää myös muussa kauppakeskuksen nuorille suunnatussa toiminnassa. Haastateltavat pitivät Walkers Pop Up:a hyvänä käytännön esimerkkinä ja toivoivat kauppakeskukseen lisää samankaltaista käytännönläheistä työtä.

”--olihan tää Walkers Pop Up hyvä esimerkki siitä, että onhan tollanen paljon hyödyllisempää sit kuitenkin kuin istuu vain jossain pöydän ääressä niiltä nuorilta näkymättömissä ja keskustella heistä. Et vielä vaa lisää sitä nuorten joukkoon menemistä.H2”

Haastateltavan mukaan nuorten kanssa ei ole ollut suurempia haasteita, joten Walkers Pop Up:n kaltainen toiminta toimisi jatkossa ennalta ehkäisevänä toimintana. Jatkon kannalta olisi haastateltavan mielestä tärkeää lähestyä asiaa tarve näkökulmasta. Haastateltava uskoo, että moniammatillisen yhteistyön tarve tulee kauppakeskus Itiksessä kasvamaan, sillä Itikseen ollaan avaamassa Finnkinon leffateatteri loppu vuodesta 2017. Pidemmät aukioloajat antavat nuorille mahdollisuuden viettää myöhempään aikaan kauppakeskuksen tiloissa. Myös toinen haastateltava nosti esille tarve näkökulman. Nuorille suunnatun kohtaamispaikan toteutuksen tulisi toimia luontevasti, sillä tekemällä tehdystä ei haastateltavan mielestä synny kovin hyvää lopputulosta. Haastateltavan mukaan kannattaa hyödyntää yhteisiä verkostoja, missä jokainen voisi omalta kohdaltansa pohtia mitä konkreettista alueella voitaisiin tehdä; onko jotain ongelmia tai kehityskohteita. Tärkeää on löytää yhteinen tekeminen ja perustelut sille miksi moniammatillista yhteistyötä tehdään.

Yksi haastatteluun osallistunut toimija pohti myös sitä, että olisiko mahdollista lähteä kokeilemaan toimintaa ilman tarkasti laadittua suunnitelmaa.

”--mä mietin sitä että hirveen useasti me tehdään ihan järkyttävän hyviä suunnitelmia. Siis me saatetaan tehdä pitkään suunniteltu työtä ja sitten mennään vasta toteuttaan. Jotenki niin ku miksei voida vaan lähteä. Et lähetään kokeilee ja sitten katotaan et missä on kehittämistä. Et on semmoset löyhät suunnitelmat ja sit lähetään kokeilee ja kehittää.H4”

Kaikki haastateltavat olivat kuitenkin sitä mieltä, että moniammatillinen yhteistyö tarvitsee hyvin toimiakseen henkilön tai organisaation, joka ottaa vastuun toiminnan vetämisestä. Vastuu vetäjä selkeyttää toimintaa, kun joku on koordinoimassa, että kutsumassa tarvittaessa koolle. Näin ollen yhteistyökumppaneiden on helpompi lähteä toimintaan mukaan.

8.3 Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen

Kolmen haastateltavan mielestä yksi moniammatillisen yhteistyön kehittämiskohteista on tavoitteet. Yksi haastateltavista koki, että hänelle oli jäänyt yhteistyökumppaneiden tavoitteet epäselviksi, jonka vuoksi hänen mielestään moniammatillisessa yhteistyössä mukana olevien tahojen olisi hyvä perehtyä yhteistyökumppaneidensa tavoitteisiin. Yhteistyökumppanit tulevat eri taustoista, joten toisen toiminnan ymmärtäminen ei välttämättä ole itsestään selvyyttä. Esimerkiksi yritys maailmassa työskennelleelle kolmannen ja julkisen sektorin toimintatavat voivat olla vieraita.

”-- pitää löytää se yhteinen tavoite, se yhteinen tekeminen sieltä. Et et miks meidän pitäis tehdä yhdessä. Kaikkihan kuitenkin halua niin ku saada ja pystyy antamaan myös että jotenki sen kautta. Et yhteinen näky et mitä tää tarkoittaa sulle ja mitä tää tarkoittaa mulle ja mitä tää tarkoittaa tolle. H4”

Ymmärtämällä tavoitteet puoleen ja toiseen selkeyttää toimijoiden käsitystä yhteistyökumppaneiden toiminnoista. Tämän perusteella on helpompi lähteä yhdessä pohtimaan ja suunnittelemaan, mitä moniammatillisella yhteistyöllä voitaisiin tavoitella ja saavuttaa. Yksi haastateltavista puolestaan ei asettaisi liian isoja tavoitteita toiminnalle vaan toimintaa tulisi hänen mielestään katoa tarve näkökulmasta. Hänen mielestään Walkers Pop up toimi ennalta ehkäisevänä toimintana kuin lääkkeenä mihinkään ongelmaan.

Haastateltavat kokivat, että myös nuorten mielipide Walkers Pop Up:sta sekä ajatukset tilan tarpeellisuudesta olisi hyvä selvittää esimerkiksi suorittamalla tiedonkeruu kauppa-keskus Itiksessä.

”Mä mietin sitä tiedon keruutaki siellä. Et se on aika helppoo, ku siel on niitä nuoriaki Itiksessä. Et onks ne vaan aikuisten ajatus et nyt tänne tämmönen pop up juttu. Et tarviiko oikeesti. Se nuorten mielipide et jos ne ei ollenkaa halua selasta. H4”

”-- et mitä ne nuoret haluaa, niin et mikä heille on paras et se on et tehtäs sellanen (Walkers Pop Up) H1”

Yhden haastateltavan mielestä nuoret olisi hyvä ottaa mukaan myös tilan sekä toiminnan suunnitteluun. Näin saataisiin nuoret mukaan toimintaan ja samalla parannettua heidän osallisuutta ja osallisuuden tunnetta. Haastateltava pohti, että olisiko Walkers Pop Up:ssa ollut enemmän nuoria kävijöinä, mikäli he olisivat olleet alusta asti toiminnan suunnittelussa mukana. Ottamalla nuoret mukaan suunnitteluun sitouttaa nuoria, jolloin myös kävijämäärätkin voisivat olla isommat, sillä tieto toiminnasta voisi levitä mukana olevien nuorten kautta.

”Varmaan niin ku se että tietyl tapaa et se peruskuvio mietitty että ketkä siihen lähtis mukaan ja vaikka aluks niin ku miettimään ja pohtimaan yhteistyössä mut myös niin että ne nuoret on tosi vahvasti siin suunnittelussa mukana.H4”

Toinenkin haastatteluun osallistunut henkilö pohti nuorten ottamista mukaan toiminnan suunnitteluun, mutta kokee nuorten mukana olon verkostopalavereissa, missä on kymmeniä aikuisia vääränä lähestymistapana. Haastateltavan mielestä aikuisten olisi mentävä nuorten toimintaympäristöön ja sillä tavoin lähestyä asiaa.

”Onhan sitäkin kokeiltu et otetaan niitä nuoria sinne palavereihin (verkostopalavereihin) mukaan mutta se on mun mielestä pikkusen väärä lähestymistapa et mä enemmänkin yrittäisin mennä sinne missä ne nuoret on porukalla.H2”

Jokainen haastateltava nosti haastattelussa esille Itäkeskuksen alueella toimivat verkostot, joissa he ovat mukana. Haastateltavat kokivat verkostotapaamiset erittäin hyödyllisiksi, sillä saman pöydän ääressä järjestetyt tapaamiset ovat mahdollistaneet verkostoitumisen. Verkosto tapaamisten teemat ovat liittyneet nuorisotyöhön, mutta ne ovat samalla mahdollistaneet verkostoitumisen myös muidenkin toimijoiden kanssa. Esimerkiksi muiden kauppakeskusten kanssa, jonka yksi haastateltava koki todella arvokkaaksi ja hyödylliseksi oman työn kannalta.

Haastateltavien mukaan moniammatillisessa yhteistyö ryhmässä tulisi olla mukana alueella lasten ja nuorten parissa työskentelevät toimijat. Tämän jälkeen voitaisiin pohtia, löytyykö alueelta muita toimijoita, kuten esimerkiksi kauppiaita tai HKL (Helsingin kaupungin liikelaitos), jotka voisivat olla kiinnostuneita yhteistyöstä. Yksi haastateltava esitti idean, että alueen verkostopalaverit voisivat olla teemoitettuja. Verkostopalavereihin voitaisiin kutsua vierailija, joka voisi tulla esittelemään omaa toimintaa ja samalla kuuntelemaan millaista yhteistyötä alueella tehdään, jonka jälkeen vierailija voisi pohtia onko verkosto sellainen mihin vierailija voisi haluta liittyä. Itäkeskuksen alueella toimi kaksi lasten

ja nuorten hyvinvointi- teemalla olevaa verkostoa, jotka päätettiin yhdistää yhdeksi isoksi verkostoksi.

"Nyt meillä on ollu kaksi tapaamista missä nää ryhmät päätettiin yhdistää ja nyt se ryhmä on aavistuksen isompi. Niin niin en ainakaan itse koe että se haittaisi. Aina-kin päinvastoin. Sitten säilyy kaikilla se motivaatio olla mukana tässä työssä, että jos oli kaksi samalla teemalla toimivaa ryhmää, nii se oli vähän päällekkäistä. H3"

"Se haaste mikä tässä on nää työryhmät, mitä esimerkiksi Aseman Lapset vetää näitä moniammatillisia. Niin ku täälläki tää Vipit ja sit Teppo- ryhmä. Niin no nythän ne on yhdistetty et katotaan mitä siitki tulee, mut se on aikamoista tasapainottelua, että ketä niissä ryhmissä on mukana. Ja sit just tää et meillä oli kaksi eri ryhmää, nii sit on eri tahoja ja vähän samoja. Ja sit menee jo itelläki sekaisin mitä kummasakin on juteltu. H2"

Yhden ison verkoston avulla vältetään päällekkäiseltä työskentelyltä sekä siltä, etteivät verkostot ja niissä käsitellyt asiat mene sekaisin. Kuitenkin uuden verkoston iso koko ja se keitä siihen tulisi kuulua pohditutti.

"--ehkä se mitä me vielä haetaan, niin on vähän se tasapaino siinä, ketä siellä on järkevä olla mukana, että se keskustelu pysyy niinku fiksuna. Mä luulen et se isoin haaste on et meil on paljon tahoja jotka tekee hyvää työtä omilla tahoilla. Se ku niit on paljon, nii se on pirstaleinen se kenttä, nii sit on hirveesti yhteyshenkilöitä ja sitten on eri kokosii. Voi olla leikkipuistoo ja kauppakeskus. Se on vähän haastavaa siinä. H2"

Yksi haastateltavista kuvaili, että verkostotyö on tyyliltään sellaista, että se katkaisee arjen normaaleja rutiineja sekä antaa uudenlaista näkökulmaa asioihin joiden parissa muutenkin työskennellään. Arki jyrää helposti omassa työssä, joten verkostotyö tuo omaan työskentelyyn toisenlaista ulottuvuutta.

"--tulee vähän uudenlaista ajattelua ja aina just miettii et mitä me voidaan tehdä eri tavalla että tavallaan onks jokin asia missä meidän pitäis pyrkiä pois ja onks jokin semmonen mitä kohti sit mentäis vähän uudella kulmalla. Et semmosta et siin on tiettyä siinä on selkeätä tavoitteellisuutta -- H3"

Verkostopalavereissa olisi hyvä olla selkeä esityslista etukäteen, jotta osallistujat tietäisivät mistä keskustellaan sekä selkeät kuulumiskierrokset. Moniammatillisella yhteistyöryhmällä pystytään saamaan paljon konkreettista tekemistä aikaiseksi, kunhan projekteissa on johtamisvastuussa joku.

9 Johtopäätökset

Haastateltavien mukaan kokemukset moniammatillisesta yhteistyöstä Walkers Pop up:ssa olivat pääasiassa myönteiset. Heidän mukaansa Walkers Pop up oli hyvä ja onnistunut kokeilu, josta on hyvä lähteä jatkamaan sekä jalostamaan yhteistyötä. Yhteistyö koettiin helpoksi, sillä yhteistyötahot olivat toisilleen entuudestaan tuttuja aikaisemman yhteistyön ja alueella toimivan verkoston kautta. Moniammatillisessa yhteistyössä ei ollut haasteita, mutta se olisi voinut olla enemmän eri organisaatioiden rajoja ylittävää, jolloin yhteistyöllä oltaisiin voitu saavuttaa useita erilaisia tiedon ja osaamisen näkökulmia. (Isoherranen 2005: 13.)

Moniammatillinen yhteistyö koettiin omaa työtä helpottavana, sillä yhteistyön avulla työryhmään tuli sellaista osaamista mitä ei välttämättä löydy omasta takaa. Moniammatillisen yhteistyöllä työntekijät pystyvät laajentamaan sekä täydentämään omaa osaamistaan. (Karila – Nummenmaa 2001:75.) Esimerkiksi nuorisotyön ammattilaisten avulla muut toimijat saivat opastusta sekä uusia keinoja kohdata nuoria positiivisesti. Moniammatillisuuden yksi muodoista on konsultointi, joka tarkoittaa sitä, että eri sektoreilla toimivat toimijat voivat jakaa tietoa toisilleen ja toimia tarvittaessa kouluttajina toisen sektorin alueella. (Vehviläinen 2002: 52.)

Haastateltavien mukaan moniammatillinen yhteistyö antoi yhteistyötahoille mahdollisuuden tutustua paremmin toisiinsa. Yhteistyössä yhteistyötahojen henkilöstöt ja työskentelevät tulivat tutummiksi, mikä koettiin jatkotyöskentelyn kannalta hyödylliseksi. Alueella toimiva verkosto koettiin tärkeäksi, sillä verkosto helpottaa molemmin puolta tiedon vaihtoa, sekä yhteydenottoa mikäli alueella havaitaan haasteita nuorten parissa.

Haastateltavien näkemykset jatkoa ajatellen olivat, että mikäli Walkers Pop up toteutettaisiin uudelleen tulisi toiminnan olla pitkäjänteisempää, jotta se ehtisi ”juurtua” ja paikkaa olisi mahdollista hyödyntää myös muussa nuorille suunnatussa toiminnassa kaupakeskus Itiksessä. Jatkon kannalta olisi myös olennaista, että toiminnalle löytyisi selkeä vetäjä, joka ottaa johtamisvastuun projektista, sillä haastateltavat uskovat, ettei toiminta pyöri omillaan kaiken oman työn ohella. Tämän lisäksi haastateltavien mielestä olisi hyvä selvittää onko Walkers Pop up:n kaltaiselle tilalle tarvetta, jotta paikasta ei tulisi tekemällä tehtyä.

Haastateltavien mielestä kehitettävää olisi tavoitteissa. Ennen kuin lähdetään toteuttamaan toimintaa olisi hyvä selvittää mitkä ovat yhteistyötahojen tavoitteet ja mitä he haluavat yhteistyössä saavuttaa. Toiminnan onnistumisen kannalta on tärkeää muodostaa yhteinen tulkinta siitä mitä on tapahtumassa ja mitä yhteistyöllä on tarkoitus tehdä. (Isoherranen & Rekola & Nurminen 2008: 73.) Tällä tavoin on helpompi luoda yhteisiä tavoitteita sekä suunnitella että toteuttaa toimintaa, kun molemmiin puolin ymmärretään mitä yhteistyöstä haetaan. Jatkon kannalta olisi myös tärkeää selvittää nuorten mielipide nuorille suunnatusta kohtaamispaikasta sekä ottaa heidät mukaan toiminnan suunnitteluun, että toteutuksen toteuttamiseen. Näin asia ei olisi ainoastaan aikuisten päättämää vaan nuoret pääsisivät itsekkin osallistumaan.

Alueella toimiva verkosto nähtiin erittäin tarpeellisena, sillä saman pöydän ääreen koontumiset ovat toimineet myös verkostoitumistilaisuuksina, joista on tullut arvokas lisä omaan työhön. Moniammatillisuudessa oleellista on, että sen avulla pyritään toisia täydentävien työtehtävien ja osaamisen etsimiseen. Kukin toimija tuo yhteiseen pöytään oman sektorinsa osaamisen, näkökulman ja toimintavaihtoehdot. (Vehviläinen 2002: 58.) Haastateltavien mielestä verkostotyö katkaisee arjen normaaleja rutiineja sekä antaa uudenlaista näkökulmaa asioihin joiden parissa muutenkin työskennellään. Arki jyrää helposti omassa työssä, joten verkostotyö tuo omaan työskentelyyn toisenlaista ulottuvuutta. Alueella toimi aikaisemmin kaksi samalla teemalla olevaa verkostoa, jotka lopulta yhdistyivät yhdeksi. Yhdellä verkostoryhmällä vältytään päällekkäiseltä työskentelyltä, mutta toimijoiden paljouden vuoksi yhteistyön kenttä koettiin pirstaleiseksi, jonka vuoksi yhteistyö hakee vielä tasapainoaan.

Ainoaksi pettymykseksi jäi Walkers Pop Up:n vähäinen kävijämäärä, jota haastateltavat odottivat korkeammaksi. Tästä johtuen haastateltavat pohtivat olisiko Walkers Pop Up:sta tiedottamiseen pitänyt panostaa vielä enemmän, jotta tieto nuorten kohtaamispaikasta olisi levinnyt useammalle nuorelle. Walkers Pop Up oli onnistunut kokeilu, josta haastateltaville jäi positiiviset kokemukset. Walkers Pop Up nähtiin ennalta ehkäisevänä toimintana, sillä haastateltavien mukaan nuorten kanssa ei ole ollut ongelmia. Haastateltavat kuitenkin näkevät moniammatillisuuden tarpeen kasvavan kauppakeskus Itiksessä, sillä kauppakeskukseen ollaan avaamassa Finnkinon elokuvateatteri, jonka myötä tulevat pidemmät aukioloajat sekä mahdollisuudet viettää myöhempään aikaa kauppakeskuksen sisätiloissa. Walkers Pop Up tarjosi hyvän pohjan moniammatilliselle yhteistyölle, josta on hyvä jatkaa, mikäli mennään haastavampaa kohti.

10 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Walkers Pop Up Itikissä mukana olleiden yhteistyökumppaneiden kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä. Tavoitteena oli kerätä tietoa yhteistyötahojen haastattelujen avulla, siitä miten moniammatillinen yhteistyö toteutui Walkers Pop Up Itiksessä, millaisia näkemyksiä heillä jatko mahdollisuuksia ajatellen sekä kuinka moniammatillista yhteistyötä voitaisiin kehittää. Opinnäytetyöni pääasialliseksi teoreettiseksi viitekehikseksi valikoitui moniammatillinen yhteistyö, sillä Walkers Pop Up toteutettiin moniammatillisesti, jonka vuoksi haastattelin mukana olleita toimijoita moniammatillisen yhteistyön näkökulmasta. Haastatteluja analysoitaessa verkostotyö nousi oleellisesti vastauksissa esiin, jonka vuoksi avaan teoreettisessa viitekehyksessä myös verkostotyön teoriaa. Esittelen myös nuorisotyön käsitteen, sillä moniammatillinen yhteistyön ja verkostotyöskentelyn kohde on nuorisotyö. Aineiston keruun suoritin puolistrukturoidulla teemahaastattelulla, johon osallistui neljä Walkers Pop Up:ssa mukana ollutta toimijaa. Haastattelut olivat yksilöhaastatteluja. Kerätyn haastattelumateriaalin analysointiin käytin teemoittelua sekä aineistolähtöistä sisällön analyysia.

Tuloksista nousi esille, että kokemukset moniammatillisesta yhteistyöstä olivat myönteisiä. Toiminnan tulisi kuitenkin olla jatkoa ajatellen pitkäjänteisempää, mutta vielä enemmän rajoja ylittävää, sillä Walkers Pop up:ssa se jäi liian rajatuksi eri organisaatioiden välillä. Toiminnalla tulisi myös olla selkeä vetäjä, joka ottaa vastuun toiminnan koordinoinnista, kuten Walkers Pop up:ssa. Haastateltavat olivat yhtä mieltä siitä, että verkostotyöskentely on tärkeää, sillä se tuo lisä arvoa sekä uutta ulottuvuutta omaan työskentelyyn. Alueella toimivien verkostojen yhdistyminen koettiin toimivaksi ratkaisuksi, sillä yhdellä verkostolla vältetään päällekkäiseltä työskentelyltä. Toimijoiden paljouden vuoksi yhteistyön kenttä koettiin kuitenkin pirstaleiseksi, jonka vuoksi uusi yhteistyöryhmä hakee vielä tasapainoaan. Kehittämiskohteina haastateltavat näkivät yhteiset tavoitteet toiminnalle sekä nuorten ottamisen mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Veratessani opinnäytetyön tuloksia Walkers Pop up – kohtaamispaikka kauppakeskus Itiksen loppuraporttiin huomasin, että niistä löytyy joitakin yhtäläisyyksiä. Loppuraportista käy ilmi, että neljän viikon aukioloaika oli nuorten tavoittamiseksi liian lyhyt aika. Haastateltavat nostivat tämän saman esille opinnäytetyössäni viitatessaan pitkäjänteisempään työskentelyyn. Toinen yhtäläisyys mikä opinnäytetyössä ja loppuraportissa nostettiin esille, oli yhteistyön syventyminen järjestyksenvalvojen ja nuorisotyöntekijöiden vä-

lillä. Opinnäytetyössäni tulee kuitenkin tarkemmin ja monipuolisemmin esille yhteistyötoimien kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä sekä heidän ajatuksista jatkosta sekä kehittämisideoista.

Opinnäytetyöni prosessi oli pitkä sekä vaikea. Walkers Pop Up toteutettiin huhti – touku-kuussa vuonna 2016 ja alun perin olin tekemässä opinnäytetyötä nuorten näkökulmasta, mutta aihe vaihtui koska aineiston keruu epäonnistui ja haastattelumateriaali oli vaikea yhdistää teoriaan. Loma-aikataulujen ja kommunikaatio katkosten vuoksi uuden näkökulman löytäminen kesti, mutta lopulta sovittiin, että haastattelen Walkers Pop Up:ssa mukana olleita toimijoita moniammatillisen yhteistyön näkökulmasta. Koska Walkers Pop Up:n toteutuksesta oli ehtinyt kulua jo aikaa, ei kaikkia haastatteluun haluttuja henkilöitä ollut enää mahdollista haastatella opinnäytetyöhön. Kauppakeskus Itiksen järjestysvalvojat olivat ehtineet vaihtua, mutta onneksi heidän näkökulman opinnäytetyöhön toi kauppakeskus Itiksen turvallisuus- ja siivouspäällikkö. Myös Helsingin kaupungin puolta oli haastavaa tavoittaa haastatteluun haluttu henkilö, sillä en saanut vastauksia sähköpostikyselyihin tai puheluihin. Saatuaani yhteyden haluttuihin henkilöihin ei haastatteluaikataulujen sopimisessa ollut ongelmia. Haastattelut sujuivat onnistuneesti huolella laaditun haastattelurungon ansiosta. Litteroidessa yllätyin, kuinka kauan siihen menee aikaa, jonka lisäksi koin, että litterointi olisi kannattanut suorittaa heti haastatteluiden jälkeen, jolloin asiat olisivat olleet vielä tuoreessa muistissa, jolloin aineiston analysointi olisi ollut helpompaa.

Käydessäni läpi haastatteluista saatuja tuloksia huomasin, että teemahaastattelurungosani olisi ollut kehittämistä, sillä vastaukset kahteen viimeiseen tutkimuskysymykseen olivat niin samankaltaisia, että niitä oli vaikea erottaa toisistaan. Aineiston analyysi oli mielestäni opinnäytetyön työläin, että vaikein vaihe. Kävin tulokset useaan kertaan läpi löytääkseni tulosten kannalta tärkeät tiedot, joten tulokset eivät ole tekaistuja tai omasta päästä keksittyjä. Tulosten luotettavuuden kannalta voidaan tietysti pohtia, olenko tulkinut haastateltavien vastauksia oikein, sillä toisen ihmisen puheen voi herkästi ymmärtää väärin. Pohtiessani opinnäytetyön eettisyyttä mietin, että olisiko minun kannattanut toteuttaa opinnäytetyöni muualle, sillä Aseman Lapset ry oli minulle tuttu järjestö, sillä olen työskennellyt siellä vuosia tuntiopettajana. Toimin myös Walkers Pop up:ssa työntekijänä, joten minun täytyi olla tarkkana, jottei oma työntekijätaustani vaikuta tutkimukseen.

Opinnäytetyössäni käytin teoriapohjana suomalaista kirjallisuutta, tutkimuksia ja artikkeleita. Minulla oli haasteita löytää opinnäytetyöhön sopivaa kirjallisuutta ja näillä tiedonhaku taidoilla en enää löytänyt lisää materiaalia, joten teoreettinen viitekehys on saattanut jäädä liian kapea-alaiseksi. Lisäksi pohdin olisiko minun kannattanut myös hyödyntää englanninkielistä materiaalia viitekehystä tehtäessä.

Koen, että opinnäytetyöni on onnistunut, sillä tutkimuksen avulla sain vastaukset asettamiini tutkimuskysymyksiin sekä sain kerättyä Aseman Lapset ry:lle tietoa, jota he voivat hyödyntää jatkossa. Walkers Pop up oli ensimmäinen nuorten kohtaamispaikka, jonka Aseman Lapset ry on toteuttanut yhteistyössä, joten positiivisten tulosten ja kehittämisideoita hyödyntäen tulisi se minusta toteuttaa uudestaan. Tällöin voitaisiin tutkia uudelleen moniammatillisen yhteistyön hyötyjä ja kartoittaa onko nuorten kohtaamispaikalle tarvetta. Kirjallisuutta etsiessäni kiinnitin huomiota, että moniammatillista yhteistyötä ja verkostotyötä on tutkittu nuorisotyön näkökulmasta vähän. Uskon, että moniammatillinen yhteistyö ja verkostotyö eivät tule tulevaisuudessa vähentymään, joten jatkotutkimuksista on hyötyä. Kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä on hyvä kartoittaa jatkosakin, sillä sen avulla voidaan parantaa työmuotoja sekä yhteistyötä sujuvammaksi.

Lähteet

Aaltonen, Kimmo 2011. Nuorten hyvinvointi ja monialainen yhteistyö. Helsinki: Tietosanomaa

Aseman Lapset ry n.d. Järjestö. Verkkodokumentti. <<http://www.asemanlapset.fi/fi/ase-man-lapset-ry/jarjestotoiminta-ja-hallitus>>. Luettu 8.8.2016

Aseman Lapset ry n.d. Löytävä nuorisotyö. Verkkodokumentti. <<http://www.asemanlapset.fi/fi/toimintamuotomme/loytava-nuorisotyö>>. Luettu 4.5.2016

Aseman Lapset ry n.d. Walkers – Toimitaan yhdessä. Verkkodokumentti. <<http://www.asemanlapset.fi/fi/toimintamuotomme/walkers>>. Luettu 8.8.2016

Filander, Katariina 2007. Sosiaalipedagogiikan uusi ajankohtaisuus. Teoksessa: Hoikkala, Tommi – Sell, Anne 2007 (toim.). Nuorisotyötä on tehtävä - Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 76

Isohennarnen, Kaarina 2005. Moniammatillinen yhteistyö. Porvoo: WSOY

Isoherranen, Kaarina & Rekola, Leena & Nurminen, Raija 2008. Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö. Porvoo: WSOY

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2008. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2006. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. 4. p. Helsinki: Yliopistopaino.

Hukkanen, Veli 2010. Verkosto ja verkosto-organisaatio. Turvallisuusyhteistyön organisointi paikallistasolla. Johtamistieteiden laitoksen Pro gradu – tutkielma. Tampereen yliopisto. Sähköisenä: <<https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/81977/gradu04599.pdf?sequence=1>>.

Karila, Kirsti & Nummenmaa, Anna Raija 2001. Matkalla moniammatillisuuteen: kuvauskohteena päiväkotii. WSOY

Kyngäs, Helvi & Vanhanen, Liisa 1997. Sisällön analyysi. Hoitotiede Vol. 11, no 1/99. Oulun yliopisto.

Nieminen, Juha 2007. Vastavoiman hahmo – nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa: Hoikkala, Tommi – Sell, Anne 2007 (toim.). Nuorisotyötä on tehtävä - Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 76

Nuorisolaki 1285/2016. Annettu Helsingissä 21.12. 2016

Metteri, Anna 1996. Moniammatillisuus ja sosiaalityö. Helsinki: Sosiaalityöntekijäin Liitto r.y, OY EDITA AB

Määttä, Marjo & Tolonen, Tarja 2011 (toim.). Annettu, otettu, itse tehty. Nuorten vapaa-aika tänään. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.

Seikkula, Jaakko & Arnkil, Tom Erik 2009. Dialoginen verkostotyö. Helsinki: Tammi

Soanjärvi, Katariina 2008. Nuorisotyön verkostoituminen – Nuorisotyöntekijöiden yhteistyötä osaamisverkostoksi. Teoksessa: Hoikkala, Tommi – Sell, Anne 2008 (toim.). Nuorisotyötä on tehtävä - Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 76

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.

Vilka, Hanna 2005. Tutki ja kehitä. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Virtanen, Päivi 1999. Verkostoituva asiakastyö. Tampere: Tammer-Paino Oy

Vehviläinen, Jukka 2002. Moniammatillinen nuorisotyö: Yksinäisten sankareiden ajasta tiimityöhön. Kauniainen: Humanistinen ammattikorkeakoulu – HUMAK.

Ylimys, Susanna n.d. Walkers Pop up – kohtaamispaikka kauppakeskus Itis loppuraportti. Helsinki. Luettu 23.8.2017

Teemahaastattelukysymykset:

Kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä:

1. Miten moniammatillinen yhteistyö toteutui Walkers pop upissa?
2. Mitkä tekijät mahdollistivat moniammatillisen yhteistyön?
3. Mikä moniammatillisessa yhteistyössä oli hyvää? Mikä vaikeaa?
4. Keitä kuului moniammatilliseen yhteistyö ryhmään?
5. Mitä edellytyksiä ja osaamista tarvitaan onnistuneeseen moniammatilliseen yhteistyöhön?

Näkemyksiä yhteistyöstä jatkoa ajatellen:

1. Kuinka moniammatillista yhteistyötä tulisi jatkaa tulevaisuutta ajatellen?
2. Millaisia asioita tulisi ottaa huomioon jatkoa ajatellen?
3. Keitä moniammatillisessa yhteistyö ryhmässä tulisi olla mukana? Keitä tarvitaan?
4. Millaisia resursseja teillä on tarjota jatkoa ajatellen?

Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen:

1. Millä tavoin moniammatillista yhteistyötä voitaisiin kehittää yhteistyö tahojen välillä?

